

Mahjas Weefis

Ar pašā wifushefīga augstā Reizara wefleshanu.

Mahjas Weefis isnahk weentreis pa nedeku.

26. gada-

gabjums.

Maksa ar peesubtitichanu par pasi:
Ar Beelifumu: par gadu 2 r. 35 l.
Ar Beelifumu: par gadu 1 " 60 "
Ar Beelifumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
Ar Beelifumu: par 1/2 gadu " 85 "

Maksa ar peesubtitichanu Rīgā:
Ar Beelifumu: par gadu 1 r. 75 l.
Ar Beelifumu: par gadu 1 " " "
Ar Beelifumu: par 1/2 gadu " 90 "
Ar Beelifumu: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isdods sestdeenā mēnesī 10 gablos.

Maksa par flubinaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (Peti)-rindu, jeb to weetu, to tabda rinda eenein, maksa 8 lap.

Redakcija un ekspedija Rīgā, Ernst Plates bilšu un grahmatu-derlatarā un burtn-lecturē pē Behtera basnizās.

Mahditais. Jaunlāhs siņas. Telegrafa siņas. Welfshemes siņas: Rīga, Rētrubšhu ardeewās. Rinku muišā. Beetalwa. Kursemē. Wehwele. Rauschū aiseefchana us zītahm gubernahm. — Arsemes siņas: Wihne. — Filologijas landidāta Swingulā pirmee publīni latwifshu Latweefshu wahronizi fastahdot. Gewehstojams jautajums. Rāpehš zilwek peedserahš? Wālara dseefma. — Sihli notifumi is Rīgās. — Peelikumā: Aehninees lutetti. Graudi un seedi.

„Mahjas Weefis“ lihdi ar Beelifumu,

šawu 27. gada-gabjumu nahloškā 1882. gadā šahbdams, isnahkš tahdā pašā leelumā, tā lihds šchim un pašneegš šawā weegli šaprotamā walodā wajadšigahš siņas un pahrspeedumus, pamahzidamus stahstus un padomus, gudribas graudinus un jautribas seedinus.

„Mahjas Weefis“ maksa:

Ar peesubtitichanu par pasi:

Ar Beelifumu par gadu 2 rbl. 35 kap.
Ar " " " " " " 1 " 60 "
Ar " " " pušgadu 1 " 25 "
Ar " " " " " " " 85 "

Ar peesubtitichanas:

Ar Beelifumu par gadu 1 rbl. 75 kap.
Ar " " " " " " 1 " " "
Ar " " " pušgadu " 90 "
Ar " " " " " " " 55 "

„Mahjas Weefis“ apstelleschanas teel pretim nemtas schahdas weetas:

Rīgā: manā drulatawā un Latweefshu grahmatu-bodē pē Behtera basnizās; Kaptein Iga grahmatu-bodē leelā Aehnianu-eelā Nr. 10 un Irbit Iga grahmatu-bodē Daugawmalā.
Peterburgas Ahr-Rīgā Ralku-eelā Nr. 10, Puhzishu Gedert Iga grahmatu-bodē; Lūhs Iga wihnusi leelā Alekxander-eelā Nr. 111; Nautina Igs šawā wihnusi leelā Alekxander-eelā pē Beresowa pirts; Schulš Igs šawā bodē pē leelā pumpja.
Pahrdangawā pē Stabush Iga pretim Holma fabrikai; Grundmann Iga wihnusi Jelg. Ahr-Rīgā leelā eelā Nr. 9 un Altberg Iga grahm.-bodē Jelg. Ahr-Rīgā leelā eelā Nr. 11.
Ahgelskalnā Hauskenewis Igs šawā bodē, Kalnzeema-eelā.
Algezemā: Rodin un Basilij Belatow Igu pahrdotawās.
Sarkandangawā: Nieplen I. šawā bodē; Alaw Idse šawā andeles-weetā.
Jehfīs: tirgotaja Peterson Iga bodē un Leepin Iga grahmatu-bodē.
Walmeera: E. O. Trey Iga grahmatu-bodē.

Walkā: M. Andolf un Paulin H. grahmatu-bodē.
Musenē: J. Alfsue Iga grahmatu-bodē.
Jelgawā: S. Allman un Besthorn Igu grahmatu-bodē.
Kuldīgā: Besthorn Iga grahmatu-bodē.
Leepajā: N. Puhze Iga grahmatu-bodē.
Wentspilī: M. Nies Iga grahmatu-bodē.
Wauskā: J. Salleneek Iga grahm.-bodē.
Talsos: tirgotajs Simjen Igs šawā grahmatu-bodē.
Jaunjelgawā: A. Schwabe Iga grahmatu-bodē.
Dabultōs: Goerte Iga arteeki.

Zeen. muišchturus, mahzitajus, muišchas-lungus, skolotajus, pagasta preefschneefus un zitus Latweefshu tautas draugus toti usluhdsam, šapat tā lihds šchim, ari turpmak ar šawu palihdsību laudim pē „Mahj. Weefis“ apstelleschanas ne-atreutees.

Kas 10 eksemplarus us weenu adresi apstille, tas dabuhs weenpadsmito eksemplaru par wolti peesubtitu.

Pirmam „Mahjas Weefis“ numuram buhs klahst pēch mija, teem lastajem kas us gadu „Mahj. Weefis“ nem.

Ernst Plates, „Mahjas Weefis“ atbildošchais redaktors un ispaschnees.

Jaunlāhs siņas.

Muhsu pašā leetā. Daschi laikraksti is-fazijuschi „Mahjas Weefis“ pahmetumu, ka winsch esot Latweefshu tautisheem jenteneem pretineeks. Kas „Mahjas Weefis“ pastahwigi lasijis, tas weegli nopratihš, ka tahdam pahmetumam truhkst pamata; tas siņas, ka „Mahjas Weefis“ nekad un nekur naw aiskehris Latweefshu tautas labumus. Negribam šawus zeen. lastajus apgruhstinah ar srihda raksteem. Lai to dara, kam tihlahs. Ar to lai peeteek.

Mehginata basnizās aplaupischana. Rakti no 1. us 2. Dezembri diwi tehwinu raudsijuschi no sehtas pufes aplaupiht Domes basnizu Rīgā. Pehdas sneegā to israhdija. Wini, basnizā relausufshees, gribejuschi uslaust tahs trihs dielsslahdes, kur usglabajahs Sarkana krusia un upuru naudas. Wineem naw isdewees lahdes uslaust, tahs bijuschas par stiprahm, un tā tad ar tufschahm rokahm aishahjuschi.

Burtneeki. No tureenas mums šino, ka tureenas dseedafchanas beedribas, „Bewerina“, likumi 11. Septembri no ministra palihga tikufschu apstiprinati. Schee esot us semehm tee pirmee dseedafchanas beedribas likumi, kas tikufschu apstiprinati, lai gan zitu, ihpaschi labdarischanas beedribu likumi dauds weetas apstiprinati.

Pope ir peeskaitama pē teem leelakeem pagasteem Kursemē. Schis pagasts buhs gandrihš 10 kwadrat-juhdses leels ar weiral tā 5 tuhst. dwehfelehm. Pope ir 3 basnizās: Popes, Rindas un Pises basnizās ar 1 mahzitaju muišhu Rindā. Pagasta-skolas ir fchetras: Popes, Rindas, Wirpes un Pises skolas, kurās strahdā par skolotajem: Pope — Feldmann Igs ar šawu palihgu Kleinberg Igu; Rindā — Bach Igs; Wirpē — Bergfried Igs ar šawu palihgu Taubenberg Igu un Pijē — Neuland Igs.

Scho ruden Popes zeen. barons G. v. Behr Igs pahrdewa lahdas 80 semneeku mahjas u

dsimtu par toti lehtu mofsu. Pehz semes wehrtibas, no 15 lihds 25 rbl. par puhra-weetu, tā ka katrs lihdschinigais mahju rentineeks palika it weegli par gruntneeku. Zitu mahju pahrdofchana ir nolikta us nahkameem gadeem. Lai Deews ustur shehligi muhsu zeen. lungu un tam ar preeka seedeem pufschlo wina zelu!

(L. A.)

Franzija. Senats peenehma preefschlikumu, ka kredite atkaujama preefsch Tunisas kara. Sapulze bija šihwas pahrspreeschanas, zil leela kredite preefsch mineta kara darbeem atkaujama. Pē pahrspreeschanas ari nehma dalibu Gambetta. — Us Franzijas fatifschanos ar Italiju šihmejotees, Gambetta šarp zītahm leekahm šajija, ka winsch zerot, ka šarp Franziju un Italiju tikschot noslehgtis nolihgums, kas abu semju labumus pilnigi eewehros tiklah tirdsneezibas un kugneezibas, tā ari finanžu leetā. Daschas šarpibas, kas lihds šchim šarp Franziju un Italiju pastahwot, tikschot islihdsinatās.

Geschiedenes finas.

R. L. B. finibu komisija fawā beidsamajā seh-
deschanā, staryp žitahm leetahm, spreeda: 1) par
lairafrakteem, kas nahloščā gadā turami us bee-
drības lafama galda; 2) par to, ka buhtu de-
rigs, finibu komisijas lozektēem uslikt 2 rubl.
gada malfas, lai komisijai rastos lihdselki preekšč
daschadu wajadsibu apgahdaschanas un fawu
mehrku weizinaschanas, — par to tad beedri
dabutu wisus komisijas isdewumus par walti;
galigs nospreedums atlikt us gada-fapulzi, un
3) par to, ka par wezahm leetahm, kas beedri-
bas musejai top peesuhstas, ir wajadsigas klai-
dras finas: kur, kahda kabrtā un zil dšili lee-
tas atraftas; pee tam ja-eewehro: wai ta weeta,
kur leetas atraftas, neleekahs buht ihpafchi tai-
fiks kaps; kahdas žitas leetas lihds israftas, un
us kuru faules-pufi lihkim galwa bijuse; tapat
derigs finast, kahdas runas waj teikas ir fau-
schu mutē par to weetu, kur leetas atraftas.
Wifas schihs finas finibu komisija isluhdshē
ne til ween no teem, kas Latweefchu musejai
turpmal kahdas leetas peesuhstis, bet ari wehl
no teem, kas jaw kahdas leetas eesuhstijufchi,
jo bes tahdahm finahm pafchu leetu apspree-
dums un wezlaitu pehtijums nepilnigs. Lihds
ar to, finibu komisija lihds, winai peesuhstibt
ari finas par wezlaitu „pilskalneem“ un fau-
schu teikas par daschadahm weetahm. — Bei-
dsot preekschneeks sinoja, ka preeksch nodomateem
komisijas popularisfeem isdewumeem jaw diwi
rafsiti peeteikti, weens no J. Laubes lga, par
wehl ne-isdotu tehmatu; otrs no daktera Art.
Dihrika „par behrnu kopschanu pirmajōs dsh-
wibas gados.“

Rigas Latweefchu beedribas general-fapulze
fwehdeena eezehla par general-fapulstschu wadoni
G. Puhziti. Behz tam Fr. Grosfwald nolafija
peenahzigahs weetas is runaswihru fapulstschu
protokoleem par noslehgteem kontrakteem ar
B. Remers un R. Stok lungeem, un general-
fapulze zaur pazeschanos no sehdekleem isfajija
beedribas preekschneekam R. Kalnina lungam
pateizibu par wina daudskahrtigeem publineem
schini eewehrojama, teizamā leeta. Beedru nau-
das jautajuma general-fapulze nospreeda, ka ari
nahluscha gada beedru nauda paleel ta pate,
proti: 3 rubl. par gadu un 50 kap. eestahscha-
nabs nauda. Newisijas komisija eezehla schah-
dus lungus: J. Numbergi, M. Lapu, J. Dan-
bergi, J. Dihriki, W. Utbergi un Dse.

Latweefchu drangu beedribas gada-fapulze
Zelgawa 8. un 9. Dezembri schini gada taps
notureta museuma. Gesahkums 8. Dezembri,
pulksten 11 preeksch pusdeenas. Wifus zeen.
beedru lozektus saluhds A. Bielenstein, presidents.

Rigas pilssehtas domei peektdeem, 27. No-
wembri bija fapulze. Us deenas kahrtibas staryp
žitahm leetahm stahweja: 1) Sirgu dšelszefsch.
Geschsleetu ministerija bija preekschā lituse, lai
atmestu ar Dipona (Dupont) lungu. salihgto
nosazijumu, ka braufschanas malfa pehz weena
gada pa-augstinajama us 5 un 10 kap. Behz
pilssehtas waldes sinojuma, ka Dipons ne-at-
lahpfees no mineta nosazijuma, dome nospreeda,
to patureht. 2) Pilssehtas real-skolas ufture-
schana. Behz tam, kad pilssehta usrechnufehs
gahdabt par skolas uftureschanu un birschas
komiteja atfajijufehs no tabtakas peepalihdsibas,
wifas idoschanas tagad kribtot us pilssehtu.
Isdoschanas preeksch real-skolas uftureschanas
esot 32,235 rubl. leelas. Preeksch idoschanas
fegschanas teelot leetati 9,600 rubl., kas no

skolenu skolas naudas eenahl, un 16,000 rubl.,
kurus pilssehta is gadus preeksch tam isdod;
bet tad wehl istruhstot 6635 rubl. Nospreeda,
ka ari schee 6635 rubl. ja-usnemot pilssehtas
idoschanas. Tad wehl stahweja us deenas kahrti-
bas Martina basnizas kapsehta. Us pils-
sehtas waldes preekschlikumu dome nospreeda,
ka ja-eerahda Martina basnizas kapsehtai Be-
berkes meshā 9²/₃ puhraweetas leelu semesga-
bals ar to noteikumu, ka pehz kapsehtas flehg-
schanas schis semes gabals pahreet atkal pils-
sehtas pilnigā waldischanā.

Par nahfamo landtogu atrodahs „Widsemes
gub. aw.“ schahds isfludinajums. Kad Widses-
mes gubernā pahrawaldneeka (gubernatora) lungs,
us Widsemes landrahta-kollegijas luhgfschanu to
atlauschanu us tam dewis, ka nahloščā gada
Widsemes muischneeku kredit-beedribas dalibneeku
kahrtigais landtags un kahrtigā general-fagulze
Rigā noturama un landtaga atklahschana 25.
Janwari 1882. gada notiks, tad Widsemes gu-
bernas pahrawaldiba to pasino Widsemes muisch-
neekem un Widsemes muischneeku muischu ih-
pafschneekem, turflabt tos usazinadama, nodot
kur peederigs, fawus us semes wajadsibahm un
intrefehm (labumeem) simeedamos preekschliku-
mus 3 nedelas preeksch mineta landtaga atklah-
schanas, eerasfees 24. Janwari 1882. gada,
ka greeksch tam nosazita oena, ihsta laika, pee-
teiktees pee landmarschala lunga un ihpafchi
liktees peerakstitees ritterschafstes kanzleja, ari
preeksch landtaga flehgfschanas ne žitadi aisd-
tees projam, ka ar fewischi preeksch tam da-
butu atlauschanu, ka tas preekschā rafsitis Pro-
winzes lituma II. datas 65. lihds 70. artikula.
— Kas schahdus peeteikumus no-ispilda, un
preeksch tam nehahdu litumigu demeslu, pee
laika preeksch landtaga atklahschanas, noliktam
landrahtam newar peerahdibt, tam wajaga, ja
winsch pawisam ne-atnahl, preekschā rafsito
strahpes naudu no 100 rubleem malfahst ritter-
schafstes-lasei, turpreti, kad winsch fawu pee-
teifschanu aiskawejis, winam jamaksa 2 rubli
par katru deenu, ka ari par katru deenu, kuru
winsch preeksch landtaga flehgfschanas aigahjis,
6 jeb 3 rubli (Browinzes litumu II. datas 70.
artikula) ritterschafstes-lasei. Bes tam katram,
kas naw atnahjis, ja-ir ar to meerā un tas
ja-ispilda, kas no fapulzes teel nospreests.

Janna grahmatu pahrdotawa. Ka is schahs
deenas fludinajumeem redsams, tad Gegribwes
un Poliewsta lungi leela Smiltschu-eela Nr. 4
Geschs-Rigā atklahjufchi pilnigu grahmatu pah-
rdotawu, faweenotu ar musikas un mahkslas-
leetu krahjumu. Schi grahmatu pahrdotawa jo
eewehrojama zaur to, ka wina lihks leelu swaru
us Latweefchu un Kreewu rafsimeezibas ra-
schojumeem, ka ka schinis walodās isdotas grah-
matas tur weenumehr atradisees pilnigā krah-
jumā; tadeht fawus tastajus daram us to us-
manigus.

Retruhdschu ardeewas. Mehš esam luhgti,
lai schahdahm rindinahm weetu atkaujām. Tas
laiks ir peenahjis, ka mums rekrufschneem buhs
eesahlt ispidibt to, lo mehš pee fwehta altara
esam awwehrejufchi, un mums buhs no muhsu
dšimtenes warbuht tabtumā jadodahs, ka nu
katram to listens buhs nolehmis; tadeht us
scho schirfschanahs brihdi muhsu wehlefschanahs
ir ta, lai kahdas rindinas isfajitu muhsu ra-
deem, draugeem, draudfenehm un pasihstameem
ardeewas. M. Raktinsch. J. Osolinsch.

Pinku muischu. No turcenas mums pee-

nahjis schahds rafsitis: Schē zeenigeem „Mahjas
Weefa“ lasitajeem grihu pasinot par schi gada
raschojumeem. Sahle, feens, bija daudis masaf
audsis neka pehrn; otra sahle, atahls, ari bija
mas, tilai retais to dabuja plaut. Ahboliku,
lehzas, wishtus daudis nefehjam; rudsi ari dau-
dseem flikti, retam til puslihds labi, dascham
til buhs pusgada maife; seemas kweefschus ne-
fehjam, mahla semes naw, bet smiltene wafaras
kweefschus gan fehjam, bet mas. Meeschi un
ausas til pa widam; kartupeki bija labi augu-
fchi, wehlat zaur leetu mitra lejas-semē eefahla
truhdeht; kahposti ne wijai teizami, mas bija
preeksch pahrdoschanas, žitam tilai preeksch fa-
was isitfshanas; linus pee mums til kahds
retais fehj, newifai daudis. Muhsu meschōs
fehnes un ogas papilnam auga, teem, kas gahja
lahst, bija par fehru sibmi jeb brihwgrahmatu
jamaksa diwi rubl. fudr. meschafungam. Scho-
rudeni fehtee rudsi ir brangi eeschlufchi, kas aa-
raki fehiti, turpreti fliktati, kas wehlat fehiti.
Lopi dascham gands-gahja lihds 19. Nowembrim.
Par skolas buhschanu un behrnu skolofchanu
runajot, schim brihscham ne par kahdu fliktumu
newar schehlotees; lai buhtu faimneeku jeb kalpu
behrni, fuhtram skolā, žil ween waredami; til
ween dseedafschana us wairat balsim, kas pee
mums agraki tila dširdeta, tagad pawisam ap-
klufufe. Resinam, kam wainas, waj muhsu
jaunekleem un jauneklehm wafas naw, jeb pa-
scheem us tam lufes truhsti. — Teatra un wee-
figu walaru pee mums naw, bet mahju balles
gan tila noturetas kahdas trihs reises. Krogi
pee mums naw masumā gahjufchi, til preeksch
diwpadfmit gadeem weens krogis palika par skolas
namu. Muhsu krodfineeki beeschi ween tura
balles walarus, kur ari weefu netruhsti. — Pa-
gasta wezatos un preekschneekus lihds ar wee-
neeku pulku esam par jaunū us trihs gadeem
eezchlufchi, til wehl apstiprinati naw. — o —

No Weetawas „Balt. Wehtn.“ rafsiti, ka
26. Nowembri draudses skolotajam Kalnina L.
pasludinats Zehsu-Walkas aprinka lauffkolu-
waldes spreedums par wina atstahdinafchanu
no amata. Rafsiti top apleezinats, ka Kalni-
nam ir nopelni sinafchanu weizinaschanā pee
faweem skoloneem un ka winsch eeguwis pa-
teesu atstahschanu, bet esot wainigs: 1) ka is
wina rafsitem pa awischi un is weenas runas,
kuru turejis labdar. beedriba, esot manams no-
doms, kengahit un nizamofchi kritiseereht sems
autoritetes un mahzitajus; 2) ka winsch kops
ar faweem skoloneem turejis Latweefchu agita-
zijas awises un behrnu prahtā modinajis agi-
tajijas partijas noscheshlojamahs domas itkahl,
ka tee pee behdejahs deewaldneeku sagatawe-
schanas, zeturto baufli isflaidrojot, rahdijufchi
pretestigas domas pret mahzitaja pamahzibahm;
3) ka Kalninsch, lai gan apleezinot, ka esot ihst
lutertizibas lozektis, eefsch 11 gadeem til 2 reises
meen bijis pee deewalda, ka labd. beedribas
jubileja fwehtōs ne ar wahrdū ne-esot peemi-
nejis, ka pee wisahm žilwelu zihnahm esot Deewa
fwehtiba wajadsiga, un 4) ka farunas ar bal-
nizas wirspreekschneeku, landrahtu baronu J.
Wolff, kas wizu peerunajis atgreestees, paligi
pee fawahm reisi isfajitahm domahm un tila
atfinis, kas esot aplamiba, wifas domas dsh
un klaji istrunast. Tee ir tee breejmigee no-
seegumi, kadeht weens no Latwijas wisufree-
nakajeem skolotajeem atstahdinats no amata.
Retizam, ka no Walkas-Zehsu aprinka lauff-
skolu waldes spertais solis bijis politisks un
derehs fatizibas weizinaschanai. Wismalafas
noscheshlofchana, ka Kalninsch japasaude, draud-

ir leelika. Par to mums leezina labš flaitis wehstuku. Peemehra dehl diwas no tahm schē pasneedsam.

I. Lai gan wehstis, ka Kalnina f. no amata atstahdinats, jaw fen bija laudis isplatijusees, tomehr tai nemeens negribeja tizeht, tadeht, ka latrom tas wisai jozigi isklaušjabs, ka tabdu zilweku, ka Kalninaš, kam netil ween us skolās lonka, bet ari ka basnizās kalpam, ka draudšes skolotajam, ka zilwezigas sabedribas draugam, ar weenu wahrdū, wiswisadā sinā til kreetni nopelni un tahda flawa, waretu til peepeschi un wiszeetaka skolās laika no amata tapt atstahdinats, dehl eemefleem, kas naw watarejee un pahr kureem pehz lauschu apkerschanas isleelabs par a fu. Tadeht ari sinā, ka Kalnina atstahdinatschanas spreedums pa tee si pasfludinats, katra draudšes lozēli ka pehrtona spebreens fatrezo. Gluschi issamisuschi un fatrizinati, tee skreen zits pee zita padoma mekšht un simteem dšird wajajam: „Ko nu darisim? Kas eefahkams? It neka netaupitu, ja til Kalninu waretu attureht?“ un tam libdšigi. Pat dau-dseem ihpaschi mahchem, reds afaras pahr wai-geem ritam, kad fahl runabt par Kalnina lik-teni. Ibsteni pagahjuschu sesdeenu pee skolās flehghchanas bij waimanas bes gala, pee skol-neefleem un wezakeem. — Zil audšinadami wisch prata apeetees ar saweem skolneefleem, zil fa-protami wineem wisas mahzibas eeflaidrot! Wina mahzibas paliks schē ne-aismirstams pee maseem un leeleem. Nebuhs par daudš teiltis, ka mas buhs tahdu skolotaju, kas warehs at-faultees, ka tam laimejees, til leelu lauschu peekrischanu cemantor, ka Kalnina lgam, ka ka ari winu pretineeki nespehi noleegt wina nopelnus usflaitiht, jo tee pee wisfeem ir loti dšihwi.

II. Pagahjuschos pehdejōs gadōs beeschi ween swehtdeenās, ka ari swehtiku deenās redsejam garas brauzeju rindas, gan no tuweenes gan no attableenes eeteklam Weetalwas pagalmōs. Ja jautros eebrauzeju weefus kahdreis prasijam: „Uf ko tad nu til naigi? tad tuhlin tikam paschi prasiti: „waj biletēs wehl dabujamas?“ jeb, „waj teatris, konzerts“ — waj zits kahds labdarigis isrihlojums, kas nu kuru reis preekschā nahja — „jaw eefahzēs?“ Bet tagad — tagad pehdejā gadā nemeens no tahdeem ap-mekletajeem negreeshahs wairs muhsu Weetal-was pagalmōs, nemeens wairs naw prasijē: „waj teatris, konzerts u. t. j. pr. jaw eefahf-tees?“ Leelabs buht, wisi muhsu jautree weesi jauneki, jaunawas, ka ari firmgalwji aprimu-schi, apmekleht beedribas fapulzes, walarus. Un, tadeht schē tagad tas tā leelabs buht? Nu tadeht, ka schejeenes labdarishanas beedribai scho pawafar, pee schē notikuschahm pahrmaj-nishanahm, bija ja-iseet is Weetalwas muishas, ja-attahj sawas agrakahs no barona Pahlen lga dahwatahs ruhmees. — Tagad dšird zens-gakōs un isglihtakōs jaunekus un jaunawas, kreetnakōs tehnuš un mahtēs fuhrojamees, ka schejeenes labdariga beedriba, kas agrak ar fa-weem isrihlojumcem netil ween noschahwejusi daschu nespehjneeku wezako afaras, palihdšedama teem ar saweem artaweem, winu dahrgako sirds mantu, behrnus, wesi pee wairak isglihtibas, ka ari zelt lepnu draudšes skolās namu, bet ari eepreezinajusi un usjautrinajusi daschu labu no-guruschu ar sawu kreetnibu. Sehras juhtas aiskustina katra weenteešiga apdomataja sirdi, atminotees p. p. pehrna gada „libras sweht-fus“, ko schihs beedribas klusee beedri bij is-rihlojuschi „lasdu-kalnā“, netahku no muishas,

par pateizibu muhsu zensigajeem dšeedatajeem un dšeedatajam, kad tee pahrnahja no II. wispah-rigeem, flawenajeem dšeedaschanas swehtkeem ka waroni, jauki spulgojchahm azim un krahfchni mirdsojchu I. goda algu, fudraba lihru, ko bij mantojuschi par kreetnibu dšeeswu karā. Ka lepni pee muishas wahrteem pozehlabs gaisōs pirmo reis ar lihru apbalwotais beedribas karōs, sem kura minetā kalnā bij fapulzejuschees lihgsni dšeedabt un tehrseht netil ween dšeedataji un wa-rones dšeedatajas, bet ari daschi tehwi un mahtēs, dehli un meitas, firmgalwji un behrni. ka ari daschi labwehtetaji no Rīgas un Peterburgas. Meera pilni laimes smaidi bij lasami katra waigā, — kamehr tagad tumšchi mahkoni fa-wilkschees pahr wisu galwahm. — Tumšchi raugahs muhsu dšeedataju agrak spōshās azinas zitu zītās: nopuhdamees nemeerigi farunajahs agrak jautrais tehws, mahmulina, — liktens draudē pirmajeem, winu no sirdseenoito wadoni, ka dwehsehi, is winu widus irant, otrajeem, laipno atbalstu ka zela speeki ishi no rokahm.

Kurseme. Par wafaras un seemas labibas issehju un raschojumu Kursēmē „Peterburgas awiše“ lasamas schahdas tuwakas sinas: Is-fehja 1880. gada rudeni: 125,633 tšchetwer-tus rudsu, 29,624 tšchetwertus kweeschu (puhru), un 1881. gada pawafari: 112,865 tšchetwer-tus meeschu un 93,579 tšchetw. ausu. No-kubla 1881. gada: 590,643 tšchetwertus ru-du, 149,126 tšchetwertus kweeschu, 836,843 tšchetwertus meeschu un 678,168 tšchetwertus ausas. Ja no augšchejem flaitteem anweh sehklu, eedšihwotaju uturas teefu, ka ari alus bruhwešchanai un brandwihna dedšinaschanai wajadšigo labibu, tad atleek ko pahrdot: 91,740 tšchetwertu rudsu, 65,452 tšchetwertu kweeschu, 354,755 tšchetwertu meeschu un 830,742 tšchetw. ausu.

Sihmejotees us kartupelu eewahltumu jajaka, ka tas schogad bija ir labš, jo isstahdija 167,109 tšchetwertus un noraka 1,058,242 tšchetwertus; turpreti pagahjuschā gadā no 160,588 isstahditeem tšchetwerteeem noraka tilai 734,122 tšchetwertus. Wentpils, Grobinas, Talsu un Tukuma aprinkōs labibas rascha scho-gad bija wahja, zaur zaurim tilai 4 graudi, turpretim Baukas, Dobeles un Jaunjelgawas aprinkōs iskuhla 8 lihds 9 graudeem.

Mehwele. Mehweles pilsehtas weetneeku zel-schanās ta faulta Jakobsona partija treschajā klasē uswarejuse. Pee schihs sinas „B. W.“ peesprausch schahdus wahrdus: Mineta partija Mehwele stahw us ta pascha pamata, ka ta, kas pagahjuschās Rīgas zelschanās balšjoa preeksch ta faultahs dšeltanahs jeb liberalahs listēs. Mehwele mineta partija pastahw is Igaunem (pa leelakai datai), Kreeweem un tahdeem Wah-zeeescheem, kas ir ihsti paschwaldibas draugi un negrib dšihwot muhschigā naidā ar zitahm tau-tibahm. Rīgā partijas fastahde bija tahda pat, til ween te Igaunu weetā nahja Latweeschchi. Ka lasitajeem sinams, tagad Latweeschu pagaidu zelschanas komiteja atkal usstahdijuse to paschu programu, un laikam schoreis pee mums fastah-disehs tahda pat partija is Latweescheem, Kree-weem un brihwprahstigeem Wahju pilsoneeem, ka preeksch 4 gadeem. Schai partijai preti til pat Rīgā ka Mehwele stahw tā faultee „faka-ribas“ draugi. Zelschanu isnahkums Mehwele treschajā klasē lai hidsineekeem par labu preeksch-sihni. Mehwele, ka dširdams, tā faulta Jakob-sona partija zerot uswareht ari otrajā wehle-taju klasē.

Par Sahmu salas skolahm 1880. gadā „Arens. Wochenbl.“ pasneeds schahdas sinas: skolū pawisam bij 147, to starpā 14 draudšes un un 133 pagasta skolās; skolenu bij 4199, t. i. 2218 puifenu un 1981 meitenes, un fe-wischki draudšes skolās 235 (207 puifeni un 28 meitenes) un pagasta skolās 3964 (2011 puifeni un 1953 meitenes). Skolotaju bij 148, no kureem 14 mahzija draudšes un 134 pagasta skolās.

Lauschu aiseeschana us zitahm gubernahm. Uf scho leetu sihmedamees „B. S.“ pasneeds schahdu eewehrojumu rakstu: Daschadi grunts-gabali top schim brihscham atkal, ka laikraustu fludinajums lasa, Geksch-Kreeewijas gubernās pahrdoti, preeksch kureem fewischi Latweeschchi waj Igauni top mekleti. Un teescham atrodahs ari kahdi, kas gatawi sawu dšimteni atstah un dotees sweeschumā. Pehzak tilai nahk pagiras — bet tad ir par wehlu! Tadeht tahdeem, kas wehlabs weenu waj otu isfolito semi usnemi, wajaga labi apdomah, ko dara, un kahda ta seme un kontrahs, ko usnem. Pagahjuschā gadā, ap rudeni, daschi Lej-Kursemneeki aishghja us Smolenskas gubernu (Boretshjas aprinki), kur ari seme bij dabujama. Par to zeen. lasitajeem pasneedsam schahdas tuwakas sinas. — Smo-lenskas gubernā wispahrigi lauschu dšihwe un semes apstrahdaschana noschelojami slihta. Laudis nemahziti un ne-attihšiti, tā pee laizigas ka garigas mantas eeguhshanas. Semneeks gut us leelabs krahšns, kamehr waj sabni ustahst, jeb waj kamehr starschinsch to modina, ka no-doschanas jamaksa. Stahw pee kroga galda, pat waj us tšchetreem, kamehr krodšineeks wisu atnem, kas ir un tad pa durwim isgruhsch ahra. Protams, schā dšihwojot seme paleel ne-apstrah-data — un to paschu masumu, ko apstrahda, newar fault par semes kopschanu, bet drihsat par semes postishanu un mozišanu. Ne daudš labak isflatahs muishas. Muishneeku leelaka dala patehre pilsehtās sawu dšimtlaišōs eekrahto mantu, par semi ne domah nedomadami. No muishneekem, kas semi apstrahda, retu kahdu atradiseet semkopja wahrda zeenigu; wini ahf-stahs ar semi gandrihs tapat ka semneeki. Schahdi apstahkli zel wispirms pee muishneekem, tad ari pee semneekem domas, ka seme no dabas slihta, nederiga, kas nelahda labuma ne-enef. Newar eestahstih, ka semes ne-auglibas zehlons ir semes nepareisa apstrahdaschana. No semes behg ka no wilka. Tas sauzahs par laimigu, kam semes naw. — Turpretim meschi, tehwi tehwi tehwi peederums, Smolenskas gubernas eedšihwotaju leelai datai, kamehr dšelsjeeschi at-klahs, atmet labu grafi bes darba. Bet us-auguscho meschu nozirsi un pahrdot ir, bes ma-sas schkirshanas til pat, ka labibu no apzirkna isgrahbt un ka eekrahtu naudu no maka ischreht. Gewehrodami semes ne-auglibu un mescha ra-schojumu eenesibu, Kreeemu muishneeki atstahj sawu noplizinato, daudš gadu bes mehšloshanas apstrahdatu semi atmatā, un tā pehz gadu dšim-teem wisch apaug ar meschu. Schahda fainneeziba top wesi Smolenskas gubernā scho baltu deenu. — Naw ko leegt, ka tagad jaw atrodahs ari daschi mahziti muishneeki no jau-nakās pa-audšes, kas us semkopibu sawu web-ribu fahl greest. Bet tomehr winu fainneezibas eefahkums gruhst, praša daudš laika un kapitala. Jauns fainneezibas eefahzejs manto no sawa preekschghajēja sazewusshas ehlas un ar meschu apauguschu aramu semi. Preeksch mahjas buhwes toki ir lehti, bet pate buhwe ir deesgan dahrga. Mahju buhwe jaw mas-

gruntneekam malka kreetni ween, bet leelgrunt-
neekem dauds tuhlfstoschus. Kad mahjas uszeltas,
tad jafahl seme strahdaht, — bet ta? Wispirms
jazehrt meschs lihbuma, tad jafahl domabt par
semes arschanu, ezschanu un fehshanu. Weenu
mescha gabalus pahrwehrst tiburums, malka: 5—10
gadu weza mescha, 30 lihds 45 rbl. f.; 10—20
gadu mescha 60—75 rbl. fudr. u. t. pr., jo
wezaks meschs, jo wairak malka. — Preeksch
tahdeem pahri gadeem ir sche usainaja ihpafchi
Latweeschus un Zgaunus „semi eekopt, kas ap-
augufe ar sikhu meschu“; zitas ehlas — ta
tahlal fludinaja — kuras atnahzeji wehlahs
buhweht, wini war paschi buhweht is kokeem,
kas taps nolaihti pee tihruma eetaisichanas; bet
ari schihs ehlas pehz notezejuscha termina ja-
nodod muishas ihpafschneezei. No scha fa-
protams, ka neween sikh, bet ari balku meschs
japataifa par tihumeem. Bet ka nu ir ar
aishgahjeju un muishas ihpafschneeze isdoschanahm
un eenemfchanahm? — Pehz zeturtu kuhluma
aishgahjeem bij ja-usbuhwe 9 gadu laika, ar
fawu naudu, no muishas mescha kokeem schah-
das ehlas (jo ar masal ehlu semkopjam nepee-
teel), dshwojama ehla (наба), malkaja 40 r.
f.; masa khetina — 25 rbl. f., rija ar pee-
darbu — 50 rbl. f. un kuhls — 40 r. f.;
wisas ehlas malkaja kopu 155 rbl. f. Ehlas
pehz notezejuscheem termina gadeem bij ja-
atstahj muishas ihpafschneezei bes atmalkas. Aishgah-
jeem japataifa 9 gadu laika 9 desetinas mescha
par tihrumu. Ja us eetaisamas mescha semes
naw pahrliezigi leels meschs, tad latras ar me-
schu apauguschas desetinas pahrtaisichana tih-
rumos malka 60—75 rbl. f., un par 9 de-
setinahm, rehkinot latru pa 60 rubl., sanahl
540 rublu f. Ja scho darbu padara weena
faima, fastahwoscha is diweem nepee-augusch-
eem un diweem pee-augusch-eeem zilweeem, tad preeksch
wina usura un apgehrba, lehti rehkinot, ja-
skaita 150 rbl. f. par gadu un par 9 gadeem
1350 rublu f. Weenas faimes aishgahschana
lihds isfolitai weetai malka 40 rublus f. Ta
tad aishgahjuschee Latweeschi, waj ari Zgauni,
9 gadu laika isdos pawisam: par ehlahm —
155 rbl. f., par tihrumu eetaisichanu 540 r.
f., par apgehrbu un usuru 1350 rbl. un par
zelu 40 rbl. f., pawisam kopu 2085 r. f. —
Pehz nolihguma muishas ihpafschneezei naw ne-
lahdas isdoschanas. Aishgahjei pirmu gada ne-
war feht, jo naw gatawas, eetaisitas semes;
otra gada wini feht weenu desetinu rudsu;
trescha gada feht weenu desetinu rudsu, weenu
meeschu un weenu ausu. Wairak par trim de-
setinahm wini newar feht, jo bes mehlfoschanas
zetorta labiba ne-atmalka darbu; bet ja grih
mehflot, tad tas atkal prasa upurus, kas us-
fabzejam naw wis ar reisi fasneedsami. Ta-
pehz 9 gadu laika wini feht 8 desetinas ru-
dsu, 7 desetinas meeschu un 6 desetinas ausu.
Peemot wisos gaddis labu plauju, wini dabu
56 tschetw. rudsu, 49 tschetw. meeschu un 60
tschetw. ausu. Kad labibu aprehkina uauda,
pehz widejahm zenahm: 7 r. f. rudsu, 5 r. f.
meeschu un 3 r. f. ausu tschetwertu, tad wini
dabu par rudseem 392 rbl., par meesch-
eem 245 rbl. un par ausahm 180 rbl.; pawisam kopu
817 rubl. No labas summas nem muishas
ihpafschneezei sewim 204 rbl. 25 kap.; aishgah-
jeem paleel 612 rubl. 75 kap. Muishas
ihpafschneezei pehz 9 gadeem manto: ehlas par
155 rbl., tihrumus par 540 rubl. un par la-
bibu 204 rubl. 25 kap. Tapehz ka muishas
ihpafschneezei naw isdoschanu, tad 899 rbl. 25
kap. ir skaidra pelna, ko wina manto no aish-

gahjeem. Kad atnemam 612 rubl. 75 kap.
eenahlfchanu no 2085 rbl. isdoschanu, tad re-
dsam, ka latra aishgahjuse faime saude no fa-
was mantibas 9 gadu laika 1472 rbl. 25 f.
Ka gan nu buhs ap firbi, pehz notezejuscheem
9 gadeem muishas ihpafschneezei fanemot 899
rbl. 25 kap. pelnas, un aishgahjeem pasau-
dot 1472 rbl. 25 kap. Tze gruntsgabali, kuri
zaur fludinajumeem awises top isfoliti, ir wehl
masums; top wiswairak zaur schihdeem — ih-
pafchi Lej-Kursemu — pahrdoti. Us schahdu
wihsi war Latweeschus un Zgaunus iswest is
wina semites, is eedshwota un eesildita faktina
— sweschuma, kur tee war gluschi nelaimigi
tapt. Negribam newas faziht, ka Gelfsch-Kree-
wijas gubernas neder semi pirkt un kopt; bet
turpreti domajam, ka buhtu leetdeegi, til ar ap-
domu atstahj fawu dsumteni. Weenu weenigu
zilweku aishwest sweschuma naw til atbildigi,
ka kad aishwed dauds tehwas un mahtes ar behr-
neem, kuri ar asarahm no famejeem un tehwi-
jas schlihruschees. Tapehz ne awischi fludina-
jumeem, neds ari schihdu agentu eeteisichanahm
newajabsetu agraki klausht, eklam naw apsolita
ari zeta nauda, ja netihlahs sweschuma dshwot,
preeksch atpakal zetofchanas us tehwiu.

Ahrsemes sinas.

Wihne. Wihnes pilsehtas Ring-teatri is-
zehlahs uguns, zaur ko wairak neta 900 zil-
weki aishgahja boja. Par scho breefsmigo nelaimi
waram ihsumu pasneegt schahdas sinas: Pee is-
mellefchanas israhdiyahs, ka uguns zehluhs us
flatuwes pee lampu aishdesinaschanas. Uguns
isplatiujehs brihnum ahtri un gaisa kustefchanahs,
kas zaur to zehluhs, bijuse til stipra, ka preeksch-
karamais, kas wehl nebijis uswiltis, tizis zaur
wehju pazelts un ta ugunei atwehrt zeksch us
skaitaju ruhmi. Tas nebuhtu warejis notikt,
ja pehz uguns iszefschanahs tuhlt buhtu nolai-
duschu to preeksch tahdeem nelaimes atgadijumeem
eetaisito drahts preekschkaramo. Bet wisi bija
ta pasaudejuschu galwu, ka pirmu brihdi neweens
ne-apehrabs mineto preekschkaramo nolaiht un
pehz pahri minetehm jaw bija par wehlu.
Kad preekschkaramais zaur gaisa straumi tika
pazelts un leelas uguns leefmas, ar duhmeem
peepefchi pluhda par skaititajeem, wisa nama
atklaneja breefsmigs brehzeens. Publika tapat
saudeja apkerschanos, ka laudis us skatuwes:
wisi stedsahs breefsmigas isbailis ahra, ta ka
faspeeschchanahs deht neweens newareja labi flit
us preekschu. Tomehr nelaima warbuht wehl
nebuhtu bijuse til leela, ja nebuhtu kas pee-
nahzis klakt: proti gahse nama tika peepefchi
apdschsta. Qaikam bija bijuschees, ka nenotiktu
gahses sprahdsens, un tadeht bija pehz uguns-
grehka iszefschanahs steiguschees nogreest gahsi.
Preeksch tahdeem atgadijumeem pastahweja preeksch-
rakste, ka wisos gangos lai degtu fewischlas
elas lampas. Ais nepeedodamas aismirshibas
tai deena minetahs elas lampas nebija aishdesi-
natas, un til lihds gahse bija nogreesta, wisur
bija tumschums.

Laudis wairs newareja labi atrast durwis
un gangus preeksch isefschanas un breefsmigi
kleeqdami speedahs us weenu jeb otu pusi.
Skaititaji, kas atradahs apalschijas nama ruh-
mes, isglabhahs, bet kas atradahs us galerijas
un augstakos loschahs pa leelakai datai fadedsa
jeb noslahpa. Pawisam esot boja gabjuschi
wairak neta 900 zilweku. Uguns-dshchjei ari
tika deesgan wehlu pasnoti, un uguns-dshch-
chanas-riski, kas atradahs pascha teatra nama,

netika leetati, jo laudis, kas to buhtu wareju-
fchi dariht, bija isbailis aishfrehjuschi projam.
Ta tad weena nelaima peenahza pee otras. Par
nelaimes sikhumeem stahsta tahdas breefsmigas
leetas, ka mati stahwu zekahs. Jaw daschu
zeisu teatri deguschu, bet til breefsmiga nelaima
pee tam nekad wehl nebija notikufe. Til
weentreis preeksch gadeem bija wehl breefsmigaks
notikums, kad Santjago pilsehtu Eschile fadega
basniza ar 2000 zilweeem.

Par nelaimigu zilweku paglabaschanu, kas
til nejauschu Wihnes Ring-teatri galu atradu-
fchi, waram pasneegt schahdas sinas: Pehz aish-
luhguma deewkalposchanas Sw. Stefana basniza
notika no pilsehtas waldes isrihtkotas behres
us zentralkapeem, kur pulks saldatu jahneeku,
schjoneeku un droschibas fargu ustureja kabrtibu.
Tur bija uszelts krahfshnis katafalks (eetaisita
weeta, kur sahrku ar lihki usleek) ar dauds simtu
swezechm, ta preekscha luhgshanas krehflini,
wisaplahrt daschdaschadas pufes, kroni bes skaita
ar nosihmju pilneem usraksteem, no noskumu-
scheem radeem un korporacijahm (fabeedribahm).
Katafalkam abas pufes bija nostahditi pa 70
sahrteem, pa datai ar wahrdeem, pa datai ar
numureem (pee teem lihkeem kuru wahrduš ne-
wareja usdabuht). Us latra sahrka bija dauds
kronu. Lihds plikt. 10 publikas nebija dauds,
tikai paschu behrneeku dauds. Behdu pilni skati
kad noskumuschee staigaja gar garajahm sahrku
rindahm, weeni melledami jawu pasihstamo sahrkus,
otri waimanadami pee numureereeteem sahrteem.
Nelaimige peedereja wisahm kabrtahm, wiseem
amateem un dshwos wezumeem, bija wihri,
sewas un behri. Pulksten 11 nonahza fehru
gahjeens ar wisu pilsehtas waldis, dauds tautas-
weefneekem, studentu un beedribu suhtiteem, 10
minutes wehlah, kad nobseedaja fehru kori, is-
darija deewkalposchanas zeremonijas un proti
wisu tizibu mahzitaji. Wispehdigi Wihnes bir-
germeistars tureja runu, kas wiseem krahsh
pee firde; wisch dedsigem wahrdeem isfazija
tahs skumjas, kas zehluhschahs Wihne, Austrija,
pat wisa pasauli. Us glihti uskoptu kapu zel-
schot peeminas sifimi par atgahdinaschbnu muh-
schigeem laikeem.

Dahniia. Tur starp waldbu un tautas weef-
neezibu iszehluschees asi sribdini. Stribdinas
domaja islihdshinpt zaur sapulzes atzelschann, bet
zeriba schini sinu naw iswidijusches. Ka schee
sribdini beigsees, tas schim brihscham naw pa-
redsams.

Filologijas kandidata Swingula pirmee publina latwischi Latweeschu wahrduzi fastahdot.

Alzija. Birschas apmekletaji ar krichtamo
karti (wainu).

Aprakt. Zilweku semu eerakt, lai tas debesis
nahkt war.

Afischu. Celas tapete.

Analise. Diwi semi-meitiku wahrdi, kuru
muhš pee wairak atshichanas web.

Amors. Greeku mihlestibas deewš, kusch
Baltija daschlahrt wihstolos fehsh, daschlahrt
pa klets- un kuhls-schobelehm pa naktim
aplahrt daufahs.

Akordeeret. Paradneekem no laba prahta
15 procentu dot un 85 fawu pascha keshu
bahst.

Adams. Pirmais zilweks un laimigakais
laulats wihrs, jo tam nebij ne feewas-mahtes
ne feewas drauga.

Altiis. Adwokatu meelastis.
 Brille. Agu-aistahms.
 Brihwida. Zepure bes schirma, kuru wi-
 feem grib list galwa. bet kura wiseem par leelu.
 Behrens. Nedsama tikuse mihlestiba.
 Balfs. Awise no Webera tga redigeereta.
 Biografis. Behstures lupatu lastitajs.
 Balbeers. Afnu (dihgtu) kahwejs.
 Birscha. Papihra armijas kaujas lauks.
 Bende. Ahristis bes apteeka.
 Chirurgis. Mahzits meefneeks bes bodes.
 Dunduri. Barona Kamp à Nusim gara
 raschojumi.
 Gewa. Kofs ar balteem seedeem. Birma
 zilwela Adama feewa, kuru tam gulot peeweda.
 Tadeht salams wahrds: „Nakts naw zilwela
 draugs.“
 Emma. Jhstas mahtes futralis.
 Enkurs. Patihklama Deewa dahwana, tad
 to ar labu wihnu pilditu schinklotu dabu.
 Ekonomis. Tahds, kas ar wehrscheem, fir-
 geem un lauk-angteem apeetes mahf.
 Schwergeliba. Smallaks nosantums preefsch
 wahrda „traks.“
 Galwa. Pee wihra domu-weefniza.
 Gais. Clements, kura patihklami, bet no
 kura ween loti grehti dshiwot.
 Gramatu-speedejs. Naktneeku rascho-
 jumu wez-mahte.
 Jlkfis. Sirgu spals.
 Kihsteris. Saite no milteem un uhdens.
 Kurmis. Semneeks.
 Kotelets. Biffscheka pusbrahlis.
 Kastrats. Behrsis bes ragu ar diwahm
 lahjahm. Behz Fridrika ta leela: lambarjunktur,
 lam pogas nogreestas, bet atflehga atstahta.
 Krunkas. Sleedes us pehdejo stanziu dshiw-
 wes-jeta.
 Kaku nogreest. Daktereem pelnu atnemt.
 Libkis. Daktera mehginajumu auglis.
 Lihfschi. Nodsihti sirgi pagahjufchi jauni-
 bas fapni.
 Linijals. Leeta, ar kuru skolotajs un flo-
 leni silas strihpes us muguras un papihra
 well. Zilwelu klase, kura us fawu preefschahjeju
 nopelneem atbaltstahs un tadeht kartupekam lih-
 dsiga, kura labaka dala semē guf.
 Leektuwens. Meega deewa pirmas klases
 ordenis. Smagaks neta wisi ziti.
 Mulkiba. Gudribas otra mahsa pee ne-
 pilna prahta.
 Musika. Beeniga waloda, preefsch kuras
 tulka newajaga.
 Mehrneeks. Weens, kam atkauts ar uhdens
 sabbaatem pa tihumeem bradaht.
 Majors. Kas ar fweeschahm spalwahm
 puschkojajs.
 Netihrams. Deriga leeta nederiga weeta.
 Nabadsiba. Nasta, kura jo smagala paleef,
 jo wairak kas to nes.
 Nodsiht. Sirgeem un tahrpeem loti ne-
 patihklams.
 Odere. Sirgu maltite, kura Baltijas juhra
 eetes.
 Olekts. Danzotajs us ftroderu mahzetta
 muguras.
 Pumpsis. Kehka Rotschilde.
 Pateefiba. Daschlahrt wislabaka wiltiba.
 Peldeht. Beeniga mahfsta, kura mahzotees
 pawirschus jadara.
 Pahtaga. Agrakds laikds ziwiliszajias eero-
 jis, tagad tilai preefsch lopeem bruhlejams.

Bakahriais. Tahds, kam tad meers, kad
 wehisch nepuhfsch.
 Bawahrs. Kam strahdajot weenadi kas
 ko kost.
 Rezepte. Pase us debesu walstibu.
 Ragi. Pee wehrschu stiprums, pee wihra
 wahjums.
 Siwens. Zuhlas dehs.
 Sprunguls. Baltija semju funeem kalla
 walkajams.
 Skalpeereht. Napatihklama operazija, kurai
 isbeht war, ja ar pahraku us Ameriku zelo.
 Stuhrgalwiba. Daudsreis jestais prahts
 pee tahdeem, kureem peezi prahti kludhahs.
 Sahle. Weensklaitli no lopeem, daudsklaitli
 no zilweleem bruhlejama.
 Sobens. Seeweefschu mehle.
 Smiltene. Muischa Widsemē, ari kapsehta.
 Skolotajs. Muhfu laiku Prometheus, kuras
 jaunee ehrgli atnas isknapp.
 Sweja. Kas kungam ween peeder.
 Talents. Kad weens wifu war un neta
 neprot.
 Wehrsis. Bullis, kas no deenasta atlahpees.
 Wajadsigs. Wifs, tas ka naw.
 Waigs. Pee kurneeku puikahm salbums,
 kura meistars par peeminu eerakstahs.
 Ziwiliszajia. Sabsihwes ehwele.
 A. B.

Gewehrojams jautajums.

(Runats no Purinu Klahwa Rig, Latw. beedribā.)

Alasch un alash Latweefschu beedribas jautajumu isflaidrojamds walaros dsird fuhdsibas un schefloschanahs par to, ka Latweefschu dahmas neween labpraht, bet pastahwigi un runa wah-
 iski un ne latwisfi:

Tē weens jautā: Baj peeklahjabs Latweefschu dahmahm runaht fweeschu walodu tahdas weetas, ka schē Latweefschu beedribas, kura usflata para Latweefschu tautas droshalo pajumti?

Tē atkal otris prasa: Zaur kahdeem lihdsel-
 leem waretu Latweefschu dahmas atradinah no fweeschas walodas neleetigas leetaschanas u. t. pr.

Uf wiseem schahdeem jautajumeem ir fawa laikā ari atbildes dotas no isflaidrotaju puses, bet alash loti pawirschus, laikam tadeht, ka is-
 flaidrotaji paschi usflata leetu par ne wisai fwarigu.

Bet man schkeet, ka schi leeta ir loti fwa-
 riga, no leela, wisai leela fwara neween preefsch
 schejeenes Nigas Latweefschu publikas, bet preefsch
 wifas Latweefschu tautas, un tadeht gan deretu,
 ka par to leetu parunatu drusku plaschaki.

Waloda ir il katras tautas dwehsele, winas
 dshiwiba. Atnemeet kahbai tautai winas wa-
 lodu, un Zubs efeit winai atnehmufchi dshiw-
 wibu, — wina nostahj buht tauta, wina mirsi.

Un tadeht ari wifas zil nezil isglishtotas
 tautas zeena fawu walodu un glabā un fargā
 to kā dahrgu, fwehtu, ne-aistaramu mantu.

Ari Latweefchi ir modufchees no gadu-simtenu
 gara gara meega, fahf fajustees par tautu un
 zere ka tauta peedshiwos baltakas, laimigakas
 deenas neta lihds schim.

Un schihs zeribas naw aplamu muldonu
 eedomas, ka to Latweefschu tautas pretineeki
 mums luhko eebilt. — Wisi tee panahkumi,
 kuras Latweefchi pehdejā laikā aifneegufchi tiklab
 wisapbrigas fadsihwes, ka ari rakstneezibas sinā,
 — ir flaidras jo flaidras leezibas par to, ka

Latweefschu tautai ir dshiwibas spehls, ka wina
 war droshu zereht us labateem laikeem, war
 droshu un neschaubigi zeustees pehz patstahwigas
 brihwās un laimigas tautiskas dshiwes.

Un uf scho zenschanos muhs aizinah azina
 warena Deewiba, kas Latweefschu tautu reisi
 radijis un grib, lai ta glabā un fargā fawu
 dshiwibu.

Latweefcheem tadeht buhs kopt fawu tautibu,
 — to wineem wehle neween flaidrs prahts un
 pareisa atshschana, to wineem wehle pat augsta,
 warena Deewiba, kas walda pahr wifu pasauli
 un wisahm dshiwibahm.

To atsinufcheem un eeflatijufcheem, Latwee-
 fcheem tad ari jazeena un jakopj fawa waloda,
 bes kuras tautiska dshiwē nawa domajama, bes
 kuras Latweefchi beidsahs buht tauta.

Ir tatschu ari waloda muhsu weenigais man-
 tojums no brihwajeem sentehweem senaisgahju-
 schos laimigds laikds. — Wifu, wifu wini
 mums atnema, — brihwibu un bagatibu, —
 bet walodu wini mums atstahja, to wini ne-
 fpehja atnemt.

Tadeht tad teescham ir wifu muhsu tagadejo
 Latweefschu fwehtakais peenahkums, scho dahrgo
 mantu tureht augstā zeena, kopt un fargah ar
 wifu prahtu, ar wifu firdi.

Un tomehr mums jadsird schefloschanahs par
 to, ka scho muhsu dahrgumu wisi Latweefchi
 peenahjigi nezeenajot, nekopjot fawā starpā, un
 wifu leelako wainu leel uf muhsu wairak mah-
 zitahm feltenehm, uf Latweefschu dahmahm.

Un Deewam schehl schihs fuhdsibas naw bes
 pamata.

Kad es 6 gadus atpaka pirmo reisi eentahju
 schē Nigas Latweefschu teatri, tad es dsirdeju
 wisaplahrt runajam gandrishi weenigi wahziski
 un mahjās nogahjis, es eerakstiju fawā deenas-
 gramatinā teloschas rindinas: „Baj tā bija
 Nigas Latweefschu publika? Baj tā bija ta
 tautas dala, kura teel dehwefa par Latwiju tautas
 gresnumis? — Wini grib buht zeeniti un to-
 mehr nezeena dahrgo tehnu walodu?“ — Un
 man ar noschefloschanu jaleezina, ka tagad pehz
 fefcheem gadeem schi buhschana naw manami
 labojusees.

To mehš redsam neween schē, kad atnahkam
 uf teatri, konzertehm, ballehm un ziteem isrihko-
 jumeem, — to mehš eewehrojām ari il deenas
 dshiwē, kaut kuru katru brihdi.

Mas, loti mas ir zil nezil isglishtotu Latwee-
 fchu familiju, kuras fawās mahjās runatu lat-
 wisfi. Un nenoleedsama, lai gan wisai behdiga
 leeta ir ta, ka Latweefschu dahmas pee schihs
 nebuschanas wiswairak wainigas. Wehl dsir-
 desi lungus runajamees fawā starpā latwisfi,
 bet dahmas pahreeku reti.

Baj tad mums naw newilschus japrasa:
 tadeht tā ir?

Un nu man nahlahs mineht tahs fwarigalahs
 wainas jeb eemeflus, kas mineto nebuschann
 isflaidro.

Kad 1818. un 19. gadā Kreewu ne-aif-
 mirstamais Keisars Aleksanders I. Latweefschu
 atpestitajs no dsimtsbuschannas flogeem, tad
 wini gan meefigi bija brihwi, bet garigi
 wini palika jo projam kalpi fawcem lihds-
 schinigeem kungeem. Wini bija paschi aifmir-
 fufchi kas ir tauta, wini bija paschi pilnigi
 apradufchi ar domahm, ka Latweefschu ir strahd-
 neeks sems, nezeenajams zilweks — ar weenu
 wahedu: Latweefchi paschi fewis wairs
 nezeenaja.

Wisi tee, kas zaur jaino brihwibu bija eeluh-
 lufchees leelakā bagatibā, zil nezil augstakās

Fadsihwes weetas, — tee no fawas tautas wairs negribeja neta sinah, kaunejabs buht Latweefchi, kaunejabs run-ht fawu tehwi tehwu walodu.

Latweefchu tautai bija schis laikmets tas wifubihkamakais, jo wina taiftees taifijahs pate fewi nonahweht.

Kamehr Latweefchi dsimtsbuhfchanā atradabs, tamehr wineem leegtin leedsa, atstahb fawu tautibu, atmetst fawu walodu, — tagad wineem to newareja leegt, un Latweefchi nu ar ihpafchu mundribu un steigfchanos publejabs to isdaribt.

Schis laikmets bija lihdsinajams tā fauktai gruhstas flimibas krihsei, fur teel isfchirts, waj flimneeks buhs dsihwotajs waj mirejs.

Un pirmahs sihmes bija loti kaunas un bihstamas, un mas bija zeribas, la Latweefchu tauta paliks pee dsihwibas.

Babri desmit gadōs iszehlahs prahws publis to kulturas lehmū, kas domaja zaur to zeenigaki un laimigaki kluht, kad aismicst un aistleeds fawus wezakos, kaunahs un aismicst runahb dahrgo tehwi walodu.

Par to schie no Latweefchu tautas tika wehlahōs laikos fōditi ar teem kauna wahrdēem: „Puskoka lehzeji“ un „Kahrllu Wahzeefchi.“

Buhtu tā gahjis uf preefchu, tad nedauds gadu desmitōs Latweefchu tauta buhtu nobahlejusi, wina pate buhtu noschnaugufees un Wahzu tauta buhtu dabujufe jaunu atwasi.

Bet slawets Deews, ta krihse pahrgahja un Latwju tauta palika pee dsihwibas.

40 gadus pehz brihwlaischanas radahs wihri, kas Latweefcheem aidarija azis wala un teem rahdija, la wini patlaban uf nezeteem nolihduschi, pa kureem staigadami wini aisees muhschigā pasufchanā.

1856. gadā, isnahza „Mahjas Weefis“, fur ne-aismirstamais Juris Allmans dedsigā prahtā un drofchā balfi usfauga wifēem Latweefcheem, lai tee nekunahs par fawu tautibu, par fawu walodu, — lai tura turpretim schis dahrgahs mantas augstā godā.

Un Jura Allunana un dands zitu godajamu wihru publineem tad ari laimejabs, ar laiku isklibdinahb beehōs gara twaitus, dsimtsbuhfchanas augtus, kuzōs Latweefchu tauta taifijahs nosmalt.

Zil schie gara twaiki bijufchi beest, to redsam no tam, la wini wehl tagad, pehz 25 gadeem, naw pilnigi isgaisufchi. Wehl scho baltu deenu mums ir pusokla lehzeji un kahrllu Wahzeefchi, lai gan pulku masakā skaitli kō fenak, — wehl scho baltu deenu ir kundses un lungi, kas zitadi gan aifihstahs par Latweefcheem, bet daschu labu reisi daschā labā weetā kaunahs runahb dahrgo tehwi-tehwi walodu. Un kadeht kaunahs runahb? Tadeht kō aplamneeki teiz: Latweefchu waloda esot semneeku un fuhmanu waloda.

Wehl winā isfkaidrojama wakarā kahds lungs bija jautajis pehz lihdselkeem, zaur kureem Latweefchu dahmas waretu atradinahb neweetā runahb wahzifki. Winsch esot daschadi ismehginojis, bet neta nelihdsot. Weena dahma teikufi, fchi tadeht nerunajot latwifki, lai ziti winas neturetu par kehlfchu. Es nesinu, kō minetais lungs fawai dahmai uf to atbildejis, bet wajadēja winai prasibt: waj winai leelaks gods buhtu, kad ziti winu noturetu par Wahzu kehlfchu neta par Latweefchu, jo la wifēem sinams, ari Wahzu tautai ir kehlfchas, kuras pehz manahm domahm nebuht naw zeenigakas par Latweefchu kehlfchahm. Un tad. Waj mine-tai dahmai teefcham jaw til leela, reebiga fshahde

noteek, kad winu fwefchi, nepasihstami zilwefi noturetu par kehlfchu? Waj tad kehlfcha nawa zilwefis? Waj zilweta ihstā wehrtiba ir mellejama kabrtā, kuzai tas peeder, jeb waj ta naw mellejama wina wahrdōs un darbdōs? —

Bet schis wezu laiku aplamahs un greifahs eedomas naw weenigā waina, kadeht Latweefchu dahmas labprahb neruna latwifki un eefam es ari tos zitus eemeflus peeminu, es grihu ihsumā aifrahdbit uf to, la ari Wahzeefchi, kas tagad til lepni uf fawu walodu, la ari teem bija laiki, fur paschi kaunejabs runahb fawu tehwi walodu.

Aisgabjuschā gada simtena beigās, kad Italijs, Anglija un Franzijs tautiflahs walodas jaw fen bija uskoptas, kad bija schinis walodās jaw fen fozereti klasifki goradarbi, tad Wahzijs wehl tautas waloda stahweja pilnigā nowahrtā, — to runaja tikai semalahs un nabagakahs kabrtās.

Kamehr augsti mahzitee wihri runaja un rafstija Latnu walodā, tamehr augstaka un bagatata kabrtā runaja un rafstija franzijski.

Wahzu waloda bija pehz to laiku mahzitate kauschu domahm prasita semneeku waloda, kuzā naw eefpehjamis isieikt dsitakas domas un smaltakas jubfmas. Augstake Wahzeefchi apnizinaja fawu tehwi-tehwi walodu un kaunetees kaunejabs to runahb.

Un kad 1687. gadā dedsigais Wahzu tautetis, profefors Kristijahns Thomajus, pee Leipzigas uniwersitetes fabla augstahs mahzibas zelt preefchā Wahzu walodā, tad winam radahs nepahrredsamis pretineeku bars mahzite Wahzeefchu starpā. Winsch tika apfmeets par muldoni un aplamneeku, winsch tika neewats un wajats kō noseedsneeks un tikai wehlahōs laikos isdewahs dascheem freetneem un teizameem wihreem, kō filosofam Kristijahnam Wolffam, Gottfchedam un pehdigi Lesingam un Herderam, Wahzu walodai eegabdhbt zil nezil peenahzigu zeenifchanu pee paschas Wahzu tautas; kamehr tad 18. gadu-simteni leelajeem Deewa fuhiteem dsiejmineekeem Gōthem un Schilleram bija peefchlierts zaur faweem klasifkeem fazerejumeem Wahzu walodu zelt augstā godā un zeenā ari pee zitahm Eiropas tautahm.

Un ja wifli libds schim aifneegtee panahfumi Latweefchu fadsihwes un walodas sinā nawa gluschi wiltigas leezibas, tad mehš waram zereht, la ari mums reisi ta deena aifihš, fur Latwju tautas meitas un debli wairs nekunefees runahb dahrgo tehwi walodu tilfab fawā starpā kō ari atklatiba.

Bet, kō jaw pirmal mineju, schis wezahs, greifahs eedomas jeb aifspreeduuni naw weenigais eemeflis, kadeht Latweefchu isglibtotahs dahmas runā mihlaki wahzifki neta latwifki.

Wifū mahzibu un isglibtibu Latweefchu dahmas dabuhn Wahzu skolās, fur no Latweefchu walodas naw ne wehstis.

Winas ar laiku apron domahb Wahzu walodā un kahs, kuras Latweefchu walodu jaw no masatnes prata, to pa datai peemirft, kamehr tahs, kuras kō fchē pilsehtneezes, jaw no behrnu deenahm tikai mas kō sinaja no Latweefchu walodas, to pa skolās laiku pawifom peemirft.

Kad nu jannahs dahmas isgabjuschas skolās, eestahjabs dsihwē, tad winas fawas wahzifki domatahs domas tikai loti neweikli spehji isieikt Latweefchu walodā un tadeht leeto Wahzu walodu, kuru skolās un fadsihwē ar Wahzeefcheem zil nezil pilnigi eemahzijuschahs.

Latweefchu augstaku skolu nawa un Wahzu skolās Latweefchu walodu kō preefchmetu ne-

mahza, kadeht tad loti gruhsti ir, schai truhzibai islibdseht.

Tomehr ir lihdselki, ar kureem waretu panahbt, la Latweefchu dahmas tiktu pee zil nezil pilnigas tehwi walodas praschanas un tadeht es winus tuhliu grihu mineht.

Wispirms wajadsetu Latweefchu isglibtotakahm familijahm reisi atmetst teefcham nedabigo, wezu laiku eeradumu, fawas mahjās runahb weenigi wahzifki. Zuhš gribeet Latweefchi buht un Latweefchu walodu Zuhš isfraideet is fawas pajumtes.

Un tahdās familijās, fur tas nawa labi eefpehjamis, proti tahdās, fur mahjās mahbe ir Wahzeete, tur tehwan wajag mahzibt fawus behrnis latwifki runahb, jeb ja pate to neeefpehji, tad winam wajaga gabdhbt priwat mahzibu Latweefchu walodā, ja negrib, lai behrni teel pa datai jeb pawifom pahrwahzjoti.

Tad es ari Latweefchu dahmahm eeteiktu, pa laikmeteem fapulzetees draudsigā pulzinā, fur waretu uskopt dahrgahs tehwi walodas praschanu, — runadamas latwifki un lasidamas mufsu rakstneezibas koschakos seedinus. Newajaga ari nebuht kaunetees runahb, kad ihsti labi neweizjabs, gan ar laiku ees labaki un draudsigā pulzinā to wisweeglafi panahb.

Buhtu ari loti wehlejamis kad Latweefcheem dahmas paschas mahjās wairak nodarbotos ar Latweefchu, labako gara rashojumu lafshamu.

Kad kahdu dabmu prafu: waj ir lafijusi kaudfifchu „Wehrneeku laikus“, waj Zuhfmina „Salkfcha lihgamu“, waj ari zitu kahdu teizamu Latweefchu grabmatu, tad it drofchi dabuhn par atbildi: „Nē!“ Un tomehr schis paschas dahmas fina it flaidri wifus tos stahstus un stahstinas, kas Wahzu romanu awise, waj zitā kahdā laikrafstā klajā nabufchi.

Ja Latweefchu dahmas nu wifu to daritu kō nupat wineju, tad winahm ari eefpehjamis turpmal fawus isredsetos wihrus pilnigi aplaimot, winas daritu teem mahjās par mihlahm, jaulahm weetinahm, fur war laimigi atdufetees no deenas reifchm un gruhumeem un spirdfinatees un spehjinatēes uf jaunahm zeufchanahm.

Wispehdigi wehl grihu peemineht, la esmu daudfkahrt dsirdejis Latweefchu dahmas schelojamees, la Latweefchu waloda esot nabago, truhfrot wahrdū, isieikt pilnigi fawas domas un jubfmas.

Tas nu nawa gluschi teefa, jo Latweefchu waloda ir bagata un kupla waloda, — tikai weena leeta ir — winu wajag praf.

Waina tadeht ir mellejama walodas neprafchanā pirmkabrt un otrkabrt tai buhfchanā, la Wahzu walodā isglibtotahs Latweetas ir ap-radufschahs — wahzifki domahb. Kad nu tahda Latweete, wahzifki domadama runa latwifki, tad sinams winai peetruhts domatam Wahzu wahrdam derigais runajamais Latweefchu wahrdōs, jo daschadās walodās to paschu wahrdū nosihmes il reij nefakriht kopā. — Tilkab kō Wahzu walodā ir wahrdi, kas tai paschā nosihmē naw tulkojami Latweefchu walodā, tā ari otradi.

Peemehram, ja kahds wahzifki domadams, gribetu to teikumū: „Bitte sich in gewählteren Ausdrücken zu bewegen, latwifki tulkot, ta winam tas labi neweiktos, un tomehr fcha teikuma domas war it labi latwifki isieikt.

Tā tad mehš galu galā redsam, la wifur dsirdamahs fuhdsibas par to, la Latweefchu dahmas labprahb nerunā latwifki, wifahm gruhribahm par spihiti drihfi nostahstos, ja winas pirmkabrt atmetu wezahs, greifahs eedomas jeb

aisspreedumus un otrahert, nopeetni nodarbotoš ar Latveešu walodu un rakstneezibu.

Tadeht es no sawas pufes zeenitahs Latveešu dahmas luhgtin luhdsu, paklausit zil eespehjamš unpat issteiktem padomeem par godu few un muhsu dahrgai Latwju tautai.

Kapeh; zilweks peedserahs?

(Statēes Nr. 48. Beigums.)

Kahdā wihšē sčee reibinataji zilweka garu pajautrina, to isklaidrot aismemtu par daudš laiku, tē wjadsetu eewehrot zilweka dabu, turklahst sčhis darbš weiktos wislabaki ahrstem; tapeh; sčho jautajumu atstahsčhu ne-eewehrotu, man peetišs peeminejusčham, kahdus spirdsinatajus zilweki isleeto wismasak tos jo swarigos. Apstatisimees to pa lahtahm.

Alus. Kad alu eesahkuschi bruhweht, tas naw ihsti sinams, mahziti wihri saka, ka wejee Egipteeschi (Migipteeschi) jaw pratuschi alu bruhweht. Ari Latwju sentšcheem bija jaws meešinsch. Par alus dseršchanu runajot peeminams, ka alus dseršchana beidsamš gabdš peenehmuschs. Ja zaur zaurim rehkina, tad waram par alus dseršchanu ussibmeht sčahdus skatlus. Kad sinam, zil alus kahdā semē isdser un zil zilweku sčhini semē, tad waram isrehkinaht zil no isderta alus nahl us latru galwu. Beh; tahda rehkinuma isnahl:

Kreewija isnahl us latra zilweka	2 stopi,
Seemel Amerikā	" " 29 "
Bruschšos	" " 39 "
Salschšos	" " 60 "
Anglija	" " 118 "
Belgija	" " 148 "
Bairija	" " 240 "

Kad, lā jaw minejam, isdseria alus daudsumu weenlihdšigi isdala us eedšihwotaju skaitli, jo tas ir sinams, ka weens wairak un otrs masak alus dser, bet aprehkinaht til war zaurmehrā. Ši nupat mineteem skaitleem redsams, ka sčhim brisčham wiasmasak alus dser Kreewija un wiswairak Bairija.

Brandwihns. Zil brandwihna isdser, tas man naw isdeweš isfinahst, lai gan pa leelakai dakai sinams, zil brandwihna isdedšina, tomeht laba daka brandwihna teel preeksch zitahm leetahm isleetata, par peemehtu preeksch apteekahm u. t. pr. Brandwihna dseršchana tabli pa pasauli isplahitita, wismasak, tur Ciropeschi us zitahm pasaules dakahm aishweda kristigas tijbas gaismu, tur pa dakai ari brandwihna dseršchana tika pasihstama. Brandwihna dseršchana pee mums Baltija leelahs masinajuschs, wismasak frogi beidsamš gadu desmitšs ir us laukeem gahjuschi masumā. Beigās wehl japeemin, ka brandwihna dedsinaschana un dseršchana daschahm walstim atmet zaur brandwihna alkisi labas eenemšchanas.

Wihns. Par wihneem tilai gribu peemineht, ka tee teel daudskahert maitati un pakak taisiti. Ja ihsti ahrseemes kēkaru wihnu grib dsert, tad kreetni dabuhn samaklahst; tilai Kreewu kēkaru wihni ir dabujami par pee-ejamahm zenahm.

Sčee trihs ir tee wisu pasihstamahee dšchreeni, kas ir spirdsinataji, bet leelakā daudsumā bauditi, paleel par reibinatajeem. Dšchreeni, kas tahdā mehrā neteek bauditi, lai peedsertos, ir lassija un tehja.

Rasija. Rasijas dseršchana ari tabli isplatita un beidsamā laika ari pee mums us laukeem teel wairak baudita. Ka kaseja pajautrina, tas latram sinams, kas kaseju dšchris un kas to

naw darijis, tas lai paslatahs, kad kahdas wezas madaminas kopā sanahklusčhas kafetu dserdamas. Zil jautri winas sawā starpā treez par sawu kaiminu labeem tikumeem un jaunū kauschū mihlestibu. Beigās wehl peeminams, ka pee kasejas daudš zigorinu bert naw derigi.

Tehja. Tehjas dseršchana ari pa daudš semehm isplatita un pee tehjas pirlšchanas isflatahs, ka tur kaut kahdi peemaisijumi nebuhtu flahst.

Tee buhtu pee mums tee swarigakee dšchreeni, ko zilweks bauda spirdsinaschanas peh; Bet mums wehl weens spirdsinatajs japeemin un ta ir tabaka.

Tabaka. Ko ar tabaku dara, tas mums wiseem sinams. Tabaku pihpā, kosch un sčhnauz. Wiswairak tabakas mihlotaji pee mums ir tšhigani; turklahst rets kahds wihreetis, kas tabaku nebauda, waj nu pihpadams jeb sčhruhšdams jeb kosdams. Kugineeki wiswairak tabaku kosch. Tabakas pihpaschana gan buhs wiswairak isplahitita, turpreti sčhnuhkschana un koschana masak. Beh; manahm domahm tabakas pihpaschana wehl peenemfēes, til lihds la feeweeschē eesahls wairak pihpahst; turpreti preeksch tabakas koschanas mas kas zerams no feeweeschēem, tee tatschu tabakas rulliti neliks aij luhpas, tas muhsu flahstulehm ne-isskatitos smuki — masu, smaltu papirofiti uspihahst nekās nekaitetu. Bet lai kates dara, kas patihlahs. Par tabaku runajot gan norahjams tas eeradums, ka puikas un sehni jaw smehlē.

Tabaka apmeerina zilweka nerwus un tabakā flehpjahs nahwiga sahle, ko saw; par nikotinu.

Sčee buhtu pee mums tee pasihstamahee spirdsinataji; tagad apluhkosim tos spirdsinatajus, ko zitās semēs leetā.

Hafschischs. No kahda lanepaju sugai peederiga auga Indeeschi few fataifa graudinus, ko wini pihpā. Sčhos graudinus mehds nofauti par hafschischu jeb hadschischu. Sčhadam graudinum esot leels apreibinaschanas sčheks. Kas ar to apreibinajees, tam loti jauki muldi, patihkami domu sapni. Hafschischu leetā kahdi 300 miljoni zilweku. Tureenas laudis doma, kas hafschischu bauda, tam sčlimibas nepeemetahs, sahpēs romdejahs un salkums masinajahs.

Beh; tetu graudinsch lā spirdsinatajs teel leetats no Indianeeschēem Amerikā. Winsch padara jautru un rendina salkumu.

Kumifa. Kumifa ir raudsets sehwiu peens, kas neween zilweku pajautrina, bet ari fatura baribas dakas. Kumifa daschšs weetas tagad teel isleetata par sahlehm. Rowahrguschēem zilwekem kumifas dseršchana loti deriga, ta tos padara jautrakus un pawairo wianu meefas sčheklus.

Beidsot wehl japeemin opija, warbuht tas sčhadigalais spirdsinatajs un reibinatajs, ko zilweki bauda.

Opija. Opiju dabuhn no magonu sulas. Wina teel leetata Turzija, Persija, Arabija, Indija un Aihnā. Opiju tapat lā tabaku pihpā un kosch. Kas opiju bauda, tas pa-ihšina sawu dšhwiibu.

Tas nu buhtu issumā, kas par spirdsinatajeem un reibinatajeem sakams. Sihmejotees us to jautajumu, "kapeh; zilweks peedserahs," atradam to atbildi, ka zilweks rauga sawu garu pajautrinahst un is pahrlēekas gara jautrinaschanas isgetahs peedseršchanahs. Inga.

Wafara dseesma.

Nu jauka deena pabeidsahs,
Pabr semi krehflums pleschahs.
Wehl skanas wakar dseesminas
No birsehū atskan knaschās.
Tā daba azis aistaisot
Wehl wiseem labu nakti dob.
Un tad nahl lehna nalsrina,
Ar tumščhu fegi flti
Un salsdigi aismidšina
Ši latru dšhwu zilti.
Tāi sudrab' wainags galwinā,
Ko mehnešs, swaigšnes spuldšina.
Wihlsch engels apsprausch leepu sar'
Uš manu wakar' dseesmu,
Tāi debesš Tehwam patikt war,
Wiasch aisdien wisu dseesmu,
Un sawā mihlīb's-khepiti
Aismidšina man salsdigi!

E. D.

Sihki notikumi is Rigas.

(Sahdsiba.) No deenasta isstahjees insche-neeru kapteins v. Beretschschinski, kas dšhwō Weischugrenzes eelā Nr. 7, darija polizijai sinamu, ka nakti no 26. us 27. Nowembri is nama behnina, kas ar muhksieri bija atflehgts, isagtas dahmu drehbes, wehrtibā no simts rubl. Sagteem un salsdibai teel no polizijas pufes dšhtas pehdas.

(Relaime.) Birmdēen pulstien 6 wakarā laiweneeks Juris Mezot, nonahjis pee sawa radineeka, dšelszeta strahdneeka Zahna Mezot, Kaleju-eelā Nr. 3, un panehmis no krahšns feschstobru rewolweri, to sahla apflahit, bet zaur ne-usmanibu peedubrahš pee spruhda, zaur ko rewolwers isšahwahs. Sčahweens krah-pija wina tanti Dahrti, Zahna Mezota feewu, sahnšs, no kam wina tuhli islaida dšhwibu. Sčahweens, lā ahrstis apleezinaja, bija kehris sirdi. Dahrte Mezot bija 40 gadus weza. Pret Juri Mezot ismekleschana usfahkta.

Deewa-kalposchana Rig. basnij.

2. Adventes sčhehtdeenā.

Dehlaba basnija	Spreidits pilst.	10 mah; Hosi.
		12 mah; Bind.
Petera basnija	Spreidits pilst.	10 mah; Keller.
		6 m. Soelchān.
Domes basnija	" "	10 m. Jentsch.
		2 m. Werhatus.
Zahnu-basnija:	" "	9 lats. f. Müller.
		2 latw. m. Walter.
Bertrudes-bas:	" "	9 l. m. Hibe.
Jesus-basnija:	" "	10 w. m. Gaten.
		2 l. m. Bergmann.
Martinu-basnija:	" "	10 w. m. Rāhbrandt.
Trihdween-basnija:	" "	10 l. m. Fromm.

Raudas-papihru zena.

Rigā, 25. Dezebri 1881.

P a p i r s i.		prahija.	malšaja
Imperials gabalā		7,76 r.	7,75 "
5 pro; bankbiletu 1. islahd.			
5 " " 4. " "		90%	90% "
5 pro; instrip; 5. aijn.			93 "
5 " pnehmiju biletis 1. emif.		224 1/2	223 1/2 "
5 " " 2. " "		217 1/2	216 1/2 "
5 " lonf. 1871. g. aijn.			130 "
Peterb. 5 pro; pilst. oblig.			
Kreewu sem kred. 5% sčhlu-schm.		126 1/2	125 1/2 "
Scharlowas semf. 6 pro; sčhlu-schm.		97 1/2	97 1/2 "
Redwales and. bantas atz.			
Rigas lom. bank. atz.		257	256 "
Leel. Kreew. dšelsz. atz.		252	251 1/2 "
Rig.-Din. dšelsz. atz.		150	148 "

Tirgus sinas.

Zaur tam, ka ahrsemneeki atturahs no pirlschanas, eet linu- un linsehlu-zenas atpakal. Ahrsemneeki sola par Behrnawas D lineem us pamasaras peesuhstichanu 38 r. par birkawu. Par Behrnawas HD lineem malšā par birk. 45 r.
" " " " " " 39 "
" " " " " " 33 "
" krona lineem ir birkahuzena par birk. lihds 34 "
" Linsehklas bes peeprahjumeem, bet teel malšats "
" labahm brahku sehklahm — 7 3/4 r. p. muz. "
" " krona " — 8 1/2 " " "

Atbildoschais redaktors Ernst Plates.

Sludinajumi.

Uhtrupe.

Kengesmuischas Anu krogā (Jaumpils dr.) tils 10. Dezembri š. g.

mescha gobali

no Garosu mescha, pubrawceitas, puspubrawceitas un feekawceitas leclumā, ar daschadeem tofeem gan bakti un malla, pret flaidru aismallu wairakfolschānā pabrēsti.

Kengesmuischā, 27. Novembri 1881. 2

Wehletaju-liste.

Dishinajotes uš pilschēn-likumū 26. un 27. artikuli un uš pilschēnas weeteelu sapulzes spreedumu no 29. Oktobra 1881 teel no pilschēnas domes zaur šcho finotš:

- 1) la wehletaju-liste preeščā Februari 1882 notecschas pilschēnas weeteelu wehletschānās dubs islita šchejeenas eedšiwota-jeem preeščā eestatiščanas no treschdeeenas, 2. Dezembra libš treschdeeenai, 16. Dezembrim 1881, treschdeenu libšrehlinot, pilschēnas domes kanleja (leclajā Rehinu-eelā Nr. 5, pa 1 trepi augščā) pilschēnas pabrwaldees darba deenas no pulstent 12 pusē. libš plst. 4 pehž pusē.;
2) la tabdas pretoschānāš pret daschām nepareišibām un truhlumeem wehletaju-listē ir noteikta laišā, proti wehletajais libš 16. Dezembrim 1881 pilschēnas domē ja-ušod un
3) la wehletaju-liste par 40 lap. dubs pilschēnas domē dabujama pirkt.
Rigā pilschēnas domē, 1. Dezembri 1881. Nr. 2658. 2

Ro Rigas eewehrteschānas-komisijas

top zaur šcho sinams darits, la tee preeščā 1882. gada isgatawotee notoschānās-rullī preeščā Rigas noboschānās maffadamas draudšes, pehž 24. paragrafa tai inpruzijā deht klafu-noboschānā eewehrteschānās Rigā, dubs isliti no 25. Novembra libš 15. Dezembrim š. g., if deenas, til ween šwehtdeenas ne, no plst. 9 rihā libš plst. 3 pehž pusdeenas, eewehrteschānas-komisijas kanleja, kura atrodāš peē Rigas galwas naudas noboschānu pabrwaldeibās, un la turpat ari fudšibās par nahtama gada eewehrteschānu un lubgšchānās deht pabrwehšchānās to nō abu gilsu loymaneeem, tā ari no teem pee birgeru, zunftes, strahnceetu jeb deenesneeku-šladēm pederigee (pee lam peemineto beidjamu tšetru labetu lojell. ja-ušod fawš familijas numurs) ir ne wehlat la libš 15. Dezembrim š. g. deht eefneegschānās fudšibu komisijai janodod zaur rullī Rigas eewehrteschānās-komisijai. 2

Rigas pilschēnas mantu pabrwalde zaur šcho fino, la zeterteen, 11. Dezembri š. g., preeščā. pusē. ap plst. 11 1/2, tils mafalās un leclalās dalās wairakfolschānā pabrēstas labdas 1200 ašs faufas preešču dedšinamas mallas, las ir fakrauta Rigas pilschēnas meschā un pee Daines meschatunga muischās pederigā Jaunšila meschā-apriņš, netahlu no Dischelaišchā meschāfarga mahjas un Maš-Jumpraw muischās Wišijna mahjas, ašs no 7 pehoi augštuma un platuma jeb 3 1/2, pehoi augštuma un 14 pehoi. platuma, 1 aršāni gara.
Kas šcho maltu gribetu pirkt, tee lai tambēht atnahlt ištēnā laišā minetā deenā Maš-Jumpraw muischās Plamu-trogā.
Wairakfolschānās-nolišgumi ir eestatami fillab Rigas pilschēnas mantu pabrwaldees kanleja, tā ari Dischelaišchā meschāfarga mahja.
Rigā, pilsch. mant. pahrw., 2. Dez. 1881. 2

Per Rosbeku-Ruzlas pagasta-tees tils 23. Dezembri š. g. pusdeena, bahrineem pederigā Rosbeku Leelcrog mahjas seme libš ar plawahm un ganibahm 4 dalās uš nahlameem trihs gadeem wairakfolschānā isrentetā. Kontraktu war laišā laišā pee šchihš teefas štrihwera, teefas mahja, dabuht islasibit.
Preeščāsehb. weetā: S. Lubban.
Štrihw.: W. Bipse. 1

Meldermeisteru kgeem

teel zaur šcho pašinotš, la gadēfabrigā amata-sapulze dubs šwehteen, 10. Janwari, pulst. 12 pr. pusē. Jahnū gildes namā un la tao pat tils šwineti atraitnu un behru-labdes dibināschānās-swehtiti. 3

Melderu-amata preeščāneeziba.

Wazati, lam behrni skolā eet, war preeščā teem dabuht laipnigu ušneemšchānu un lošti, tā ari peenahlamu arlopschānu.
Zapeprāsa leclajā Mašlawas-eelā Nr. 14, wihnuš.
No jenjures a-wehlete. Rigā, 4. Dezembri 1871.
Drulais un dabujams pee bishču- un grahmatu-drulataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigā, pee Pēstera bānizās.

Ruston, Proktor u. beedra lokomobiles

un kulamas maščines, Flōthera Ristu kulamas maščines,

Bakera original Anglu u. Amerik. wehtijamas maščines, „Simplex“ ekseku-maščines

bes jobu = rateem ar pašschrahadamu falmu = peegrubheju pēdāhwā

Agenti Rigā Riegler un beedr. Leepajā, Aleksander-eelā Nr. 12.

Lampu un metalu leetu magastine

no J. Sidde, leelā Smilšchū-eelā Nr. 39, Birtschowa namā, preti afozjazijas mehbtu magastinei, tuwu pee Kalku-eelās,

wišadas petrolejas lampas, tuknas. un samneezibas-rihtus, pirmas fortes Amerikas petroleju.

Dubultōs.

Zeen. publikat šinoju, la esmu Dubultōs par abrišti nomeetes. Dishwoju Karlsbadē-eelā, Gēšā namā. Dr. Bernhard Wichmann. 1

Walmeerā!

Tagad es dšhwaju tirgotaja Tschernowsta namā, netahlu no kurlmechmo eestahdes. Wezmahie Sunf.

Duntes = muischa.

Duntes-muischās grunineeki, las weht naw fawu grunts-naudu aismalfajuschī, teel zaur šcho ušajinati, lai fawu

grunts-naudu

weht šāini pat mehneši eemalfatu lafes-administratōram, wezafajam A. Groschte Igam, Gēšč. Rigā leclajā Smilšchū-eelā Nr. 15. Rigā, 1. Dezembri 1881. Duntes-muischās administrācija. 3

Jauna grahmata. Pret baptistu sekti.

Mušu mištai Luteru-draudzei par tijibas apstiprināschānu. Sarakstijis mahjotājs G. Walter. Mašā 10 lap.

Truhfuma-joštās

teel laištas ar federu un gumiju, las pakuhti un muguru fatur, la patrušchū fchwakumš un lehžaji, lai gan ari ilgus gabus buhtu publejees, ištā laišā atstāš, ir par 2 1/2 rubl. dabujamas Gēšč-Rigā leclā Kaleju-eelā Nr. 5, pa 1 trepi augščā. Bet lubhuš no laištrahša adreši libdī nēmt, tad newajaga mellehi, jo tē wairak Kaleju-eelās.

Rimbafchos!

Zaur šcho daru sinamu zeenijamai publikat, tā ari fawadam zeenijamāh kundehm, la es wišadas mantas no jauna esmu dabujis un pēdāhwaju tabš pašchā par itin mehrenāh m jenāh m pee labas apbeeneschānās, tā:

tuhkus, bukstinus, un dahmu paletos par wišadāh m jenāh, eeschān ašiwemes wilmānās un puowilmānās fleitubrehbes, Peterburgas latunu un gumī galofchās, Warščāwas dahmu, fungu un behrnu gamaschās, tā ari zūuru, lašiju, tehu, frīschū faufu raugu u. t. pr., tebraudu, dšeli un šiblas prezes, daschadas abdu mantas, pirmo forti Amerikas petroleju, ūgarus, papirojus, wihnu, šchellinu un spiritu leclumā un mafumā. Ar zeenišchānu B. Otto Gufslawsky, agr. Puls. 3

Alus-bode

wairaku fabriku tuwumā ir isihrejama no jauna gada 1882. Zapeeteizāšs Abgelakalnā mafajā Lehger-eelā Nr. 31, pee Franža. 2

Alus-bruhfi

ar labāh m ruhmeht ištōd uš renti apalschā la-beem nosajumeeem, A. Galkito, Smiltēnē. 3

Deht aštras aisheloschānās no Rigas teel lehti pabrēstas daschadas labas mehbeles Maš. Abh-Rigā Mašlawas eelā Nr. 15, Bej-obrasowa namā.

Harmonikas teel labi šimmetas un fataistias pee A. Būschmana Belg. Abh-Rigā pretim Lufowa pirtei Nr. 15.

Gruntsgabals

500 puhraw. leels, 17 werstes no Rigas, labdā upeš malā, tur kalku dedšinatawa, leels kalkahniitu un mōrgelu krahjūns atrodāš, teel jawada eemešla deht ja gabaleem jeb ari wištas gruntsgabals libš ar turklat pederigāh m ešlahm sem peenemigeeem nolihgumeem tuhtit isrentēt jeb pabrēst. Klāhtafas sinas šchīni leetā ištōd Rigas-Dinaburgas dšeljēla Rurtu-fanžijā D. Garlaw lgs.

Pahrēdodams

ir namš ar leelu grunti un dahru, berigš preeščā eebraufschānās-weetas, tā ap wīnu leclajā Alek-fandra-eelā. Klāhtafas sinas pee aprinka-šklala Tē. Berenta, Wāstē-bulwari Nr. 3. 1

Māsa bodes-ruhme ar bšiwēstī un maifēs-zeptuwi, dāudš fabriku tuwumā ir isihrejama no jauna gada 1882. Zapeeteizāšs Abgelakalnā mafajā Lehger-eelā Nr. 31, pee Franža. 2

Teē, las wehletos pee Kopašču pils pederigās pusmuischās un semes gabalus rentēht, top zaur šcho ušajinati, lai 4. un 5. jeb 6. Dezembri atnahltu Kopašču pils muischā. 1

Plascha bodes-ruhme

ar 2 ištābāh m un maifēs-zeptuwi, ari ar eebraufschānās-weetu faweeņojama, ir no 1. Janwara 1882 isihrejama leclajā Alek-fandra-eelā Nr. 158b. Klāhtafas sinas turpat. 4

Jonatana beedriba.

Atraitnes, las pee seemas-šwehtu eglites grīb nēmt dalibu, top ušajinatas, lai libš šwehtdeenai, 20. Dezembrim, pee preeščāneezibas preeiteizāšs. Preeščāneests.

Weefibas wafars

ar dšechāschānu un dāņoschānu Burtneeku pag. namā 26. Dezembri š. g. plst. 6 waf. tils isihšots no Sewerina dšēd. beedr.

Jonatana beedriba.

Pehheja malfschāna un jaunū beedru ušneemšchāna šchīni gada dubs šwehtdeem, 13. Dezembri. Preeščāneeziba.

Sludinajums.

Uš Rimbaschū-Deģašč leclajā ir maifēs ar audekleem tijis atrāstis, tadeht top tas, lam tahšs ir judis, ušajinats, to zaur flaidrahm leezibāh m ušumigās atrāschānās- tā ari flubinaščānās- algas atlibhšinaschānu 6 nedetu laišā pee Rimbaschū pils muischās polizijas šā nēmt.

Utrāstas drehbes!

Preeščā wairak mehnešchēm ir manā bode paunina ar drehbeem atrāstā. Wāšautetāšs war wīnu pret flubinajuma ištōschānu atlibhšinaschānu fanēml pee tirgotaja R. W. Mūllera, Wālmēerā.

Rakti no 10. uš 11. Novembri š. g. ir Alōsch Stihnes krošimeelam Gē. Wihelmschōnam bode ušlāsta un nosajtas schādas mantas: ištchabatas, wihreščū tomāschās, seewereščū promenadu-šahbati, pusšahbati, melnas lopu-ahdas, wihreščū šahbati un šahbati šilbi, seewereščū lamofschū galwas ar šchōreem un gumiju, wairak gabalu šartuna, odeses drehbes, lakati, šchāles un šhda bantes.

Kas par šcho sagto mantu waretu dot flaidras sinas, las dabuhs

50 rbl. pateiz.-alg.

Wīnu sagto mantu wehritā ir 400 rbl. Eduard Wihelmschōn.

Rakti no 17. uš 18. Novembri š. g. no šlata ištōschā melns šrags, wīdejā augumā, trechpes uš abejāh m puseh m un kumščī šilī federu wabgi (Krummšchweller) ar bleka špabrneem. Wāhgēem truhšt dīhšeles eeritēes, šfēna un ahdas. Kas širgus un wāhgus ušradēht špeh, dabuhs 25 r. pat.-alg. no Jahnneeschū Wihijna šaimn. Mahrē Wihigants.

Melns jaktš-funns

ir pašudis un las par šcho funt waretu dot flaidru šinu, tas dabuhs

10 rbl. pateiz.-algas.

No polizijas atchēletis.